

Vihreän siirtymän investointien vauhdittaminen

Suomesta Euroopan paras puhtaan talouden investointiympäristö

Suomella on loistavat edellytykset puhtaassa siirtymässä – vauhtia on kiihdytettävä

Energiasiiirtymässä eteneminen ja puhtaaseen energiaan panostaminen ajavat Suomen talouskasvun, kilpailukyyn, investointivetoisuuden, työllisyyden sekä ympäristön etua. Siirtymä palvelee myös energiaomavaraisuutta ja kriisinsietokykyä, minkä myös fossiilienergian kriisi on osoittanut.

Käsillä on etsikkoaika: vauhtia täytyy kiihdyttää, jotta Suomi nousee Euroopan johtavaksi puhtaan energian sekä vähäpäästöisten ratkaisujen ja palvelujen kehittäjäksi ja soveltajaksi. Suomen lähtökohdat ovat vahvat: korkea osaaminen puhtaissa ratkaisuissa yhdistettynä lähes päästöttömään ja kilpailukykyiseen energiajärjestelmään luovat pohjaa investointien sekä viennin kasvulle - Suomen hiilikädenjäljen kasvattamiselle.

Hiilineutraaliuden saavuttaminen vuonna 2035 on tärkeä pitkän aikavälin tavoite, joka luo investointiympäristöön ennakoitavuutta ja toimii arvokkaana käyntikorttina maailmalla. Se on tavoittelemisen arvoinen mutta myös haastava. Se edellyttää investointeja sekä onnistumisia päästövähennyksissä sekä teknisten ja luonnollisten nielujen kasvattamisessa.

Maat käyvät kiihtyvää kilpailua investoinneista ja EU:n valtiontukikilpailu haastaa Suomea entisestään. Siksi kansallisen investointiympäristön kannusteet pitää virittää huippuunsa.

Siirtymän mahdollistava toimintaympäristö ja lainsäädäntö ovat oleellisessa roolissa. On tärkeää, että ilmastotavoitteisiin pyritään johdonmukaisen politiikkaohjauksen kannustamana, vähentäen päästöjä kaikilla yhteiskunnan sektoreilla kustannustehokkaasti, markkinaehtoisesti ja teknologianeutraalisti – yritysten kilpailukyky ja kotitalouksien ostovoima säilyttäen.

EK:n viestit päättäjille

Suomen täytyy nopeuttaa vihreää siirtymää, kiihdyttää investointeja ja poistaa pullonkauloja. Tämä edellyttää johdonmukaista politiikkaohjausta, sujuvia viranomaisprosesseja ja kohdennettuja panostuksia:

- Huolehditaan toimintaympäristön ennakoitavuudesta. Luodaan pitkäjänteinen visio siitä, miten Suomi hyödyntää vihreän siirtymän edelläkävijyyden talouskasvun ja kilpailukyyn lähteenä. Käynnistetään teollisuus-, energia- ja ilmastopolitiikan yhdistävä toimintaohjelma vuoden 2035 ilmastotavoitteeseen pääsemiseksi. Varmistetaan ohjelman toimeenpano ja vauhditetaan vetytalouden, vähäpäästöisten metallien, akku- ja mineraaliarvoketjun investointeja sekä uusien teollisten klustereiden syntymistä Suomeen.
- Otetaan käyttöön vaikuttavat tuki-instrumentit, jotka vastaavat kansainväliseen investointitukikilpailuun investointien kotiuttamiseksi (esim. verokannustin, investointituet tai kysynnän luominen).
- Varmistetaan, että sähkön siirrosta ei muodostu pullonkaulaa investoinneille. Huolehditaan sähkön tuotannon, joustavuuden, energiavarastojen ja huipputuotantokapasiteetin kehityksestä sekä sovitetaan yhteen tuulivoiman ja aluevalvonnan tarpeet Itä-Suomessa. Investoidaan vety-, kaasu- ja CO₂-infran rakentumiseen.
- Tehdään sujuvasta lupakäsittelystä Suomen kilpailuvaltti. Huolehditaan investointiluvituksen nopeudesta, sujuvuudesta ja ennakoitavuudesta sekä kohdennetaan siihen riittävät resurssit.
- Laaditaan kansallinen strategia hiilidioksidin sidonnan ja talteenoton vauhdittamiseksi. Sekä luonnolliset että tekniset nielut on saatava kasvuun; niille on asetettava tavoitteet sekä tarvittavat toimenpiteet ja kannusteet tukemaan tavoitteiden saavuttamista. Selkeytetään sääntely-ympäristöä ja vaikutetaan myös EU-sääntelyyn, päästökauppajärjestelmän kanssa yhteensopivasti.

Lisätiedot:

Johtava asiantuntija Janne Peljo,
+358 40 528 5754, janne.peljo@ek.fi